

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatvs
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniæ Agrippinæ, 1603

Cap. 7. Quemadmodum honorum cupiditas in nobis mortificanda sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59574](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59574)

§ II. PARS TRACTATVS:

patet fieri, laborare ut homines intelligant non necessitate coactum, sed sponte ex humilitate se ea detexisse: optant ut dum honoribus cupide inhiat, tamen existiment eum nec optare nec aucupari illos. Velle impense diligere maiorem, & timeri à minoribus: estimare omnes actiones suas esse laude dignas, & ab omni querela ac reprehensione immunes. expetere ut omnines credant eum progeniem ducere nobilissimis maioribus, abundantiam natis & amicis generis & virtutis splendore clarissimis, se multum coram hominibus fultum posse, illosque sui respectum magna multa agere. Hi, aliquando miles sunt affectus inordinati, quia cunctur ex propria hominis voluntate, & magnoperè mortificationis beneficio indigent.

CAPVT VII.

Qua ratione mortificandi sunt affectus propria voluntatis, dum quis concupatur honorem & laudes humanas.

ETSI nonnunquam vsuueniat, velicet homo possit & exoptare & acceptare honores laudisque humanas, nō sui solandi, vel comparandæ apud homines existimationis causa, sed quia ita expedire videtur ad ipsius aliorumque profectum & salutem; quo fine & cauterium ferro cadenti corpori inurimus, vel medicinam aliam vsurpamus ad recuperandam sanitatem: nihilominus, sicut ad reserandas alias prauas inclinationes, & inordinatas appetitiones, non modo abstinemus ab illicitis & vetitis, sed etiam licitis (quod sacræ scripturæ sanctorumque Patrum testimonijs probauimus) sic etiam mortificare debemus inordinatam cupiditatem honorum, eo que magis, quò occultius in intimis animi recessibus hæret, ac difficilius expugnari potest.

AD mortificandum exsiccandumque igitur hunc appetitum, primum necesse est vt apud animum nostrum certò constituamus, deinceps nolle inhiare dignitatibus, prælaturis, alijsque officijs, quæ onus alijs imperandi habent coniunctum, & si ab alijs obtrudan-

R dan-

dantur, tergiuersemur, nec accepto
 mus, nisi vel autoritas Maiorum, quo-
 bus obsecundare fas sit, interueniat
 vel si ex Sapientum iudicio lege car-
 tatis ad id obstringamur. Sed & de-
 namus non concedere ad aliū quo-
 uis sublimiorem statum, etiam si gu-
 bernandi alios curā annexam nō ha-
 beat, nisi secus consulant Patres spiri-
 tuales, qui perspectam habent con-
 ditionem nostram, existimentque sine
 periculo salutis nostræ ad maiore glori-
 am Dei cessurum, si talem dignita-
 tem non reuamus. Immo in omni-
 bus alijs rebus cum fama & celebra-
 te hominis coniunctis, ianuam cordis
 nostri ocludere debemus, ne eas con-
 cupiscamus, vel nobis procuremus, nisi
 si vera necessitas, aut vberior anima
 nostræ aliorūq; profectus, & diuine gra-
 tiae amplificatio ad id obligare vide-
 tur: ū autē ea de causa amplexi fuer-
 mus, toto pectore optemus, quod ad
 nos attinet, nullū honrē suscepto ma-
 neri cōgruentē nobis deferri. Ita mo-
 net S. AVGVSTINVS. *vbi fuerint, in qua
 carnaliū voluptatū illecebra superat
 eamēdum est, ne surrepat, atq; succedat*

Lib. 83. q.
 26.

DE MORTIF. VOLUNT. 351

cupiditas placēdi hominibus, aut per aliqua facta mirabilia, aut per difficilem cōmētiā, siue patientiā, aut per aliquā largitionem, aut nomine sciētia vel eloquētia; In eo genere est & cupiditas honoris, cōtra qua omnia doceatur, quā sit pudentū eis placere v. l. e, quos nō la imitari. Aut enim boni nō sūt, & nihil magis est à malis laudari: aut boni sunt, & oportet imitari. Sed qui boni sunt, virtute boni sūt, virtus autē nō appetit quod in aliorū hominū potestate est. Qui ergō imitatur bonos, nullius hominis appetit laudē. Si autē placere hominibus idē vult, ut eis pro sis, ad diligendū Deū, nō iā hoc, sed aliud cupis. Et alio in loco scribit, Tādē quisq; est, Deo smilior, quā dē ab hac immūditia mūdior, id est, cupiditate honoris. *Qua in hac vita, etsi nō Lib. 5. de sūūus eradicatur ex corde, quia etiā cin. c. 14. benē proficīentes animos tētare non cessat, saltē cupiditas gloria superetur dilectione iustitia.* Hęc omnia Augustinus: quibus verbis indicat, hominem Christianū cōuenienter legi diuinę esse obligatū omnē inordinatū amorem glorię, laudūq; humanarū mortificare. *In reg. breu. q. 10.*

S. BASILIVS quęstione posita, *breu. q. 10.*
R. 2. pos.

possi ne homo Christianus aspirat
ad honores ? responder, mandatum
Domini esse, vt honoremus alios: ve
titum autem esse, ne honorari ipsi ve
limus, eò quòd idem Dominus eò de
causa reprehenderit pharisæos.

Ican. 5.

*modo, inquit, vos potestis credere,
qui gloriam ab inuicem accipitis, & ve
riam, quæ à solo Deo est, non queritis.*
Ex quibus verbis colligitur, si tan
noxium est oblatos honores libenter
suscipere, quàm periculosum sit eos
oblatos quærere. Et alibi dicit. Quia

In consil.

monast.

6 25.

cælo cupit honorum operum meo
dem recipere, non solum non debet
inhiare honoribus humanis, verum
etiam oblatos repudiare, ne gloria par
ta in terris, imminuat vel tollat veram
gloriam in cælis. Quocirca, qui quæ
virtutis amore tenetur, sedulo cauet
ne nimis cupidè gloriam huius facu
sceterur, & alijs velit anteferrè.

MORTIFICARI adhuc debet ille im
modicus honorum appetitus, eligendo
& acceptando ea, quæ opinione ho
minum minus sunt honorifica, & pe
dorè aliquem injicere possunt, si mo
do licitè, & sine iactura salutis fieri possunt.

DE MORTIF. VOLVNT. 369

at, ut esset, assumere nomen vel officium in speciem vilius, honorifica officia deriuare in alios, virtutes bonaque opera sua, cum scandalum abest, occultare, & apud familiares dissimulare, omnibus in rebus concursum, applausumque hominum defugere, quando fieri potest sine cultus diuini iactura: potius operam suam & opes conferre in adiuuandis operibus bonis, quam vendicant autores alienos, quam aliquid facere nomine suo; non purgare se de lapsibus suis, optareque ab alijs corrigi & humiliari. Quando ab ipso, vel ipsius consilio præclarum aliquod opus designatum fuerit, nulli, nisi necessitas ita postulet, commemorare. Si in aliorum comitatu munus aliquod sustinendum sit, eligere, quod minus videtur honorificum. si quæ ampliorum conciliant laudem & nomen apud homines, ea commendare alijs, contentum esse labore & utilitate negotij quod gestum est, ad maiorem Dei gloriam, etiam si de ipso nulla mentio fiat. Hæc mortificatio, si diuina gratia adsit, est antidotum procul dubio præsertissimum contra immodicam

R 3

eam

S. Bonav.
ep. 25.

Isaias
Abbat. in
bibl. sacra.
orat. 27.

cam honorum laudumq; humanarum
cupiditate. Hoc inculeant vulgare &
notae Sanctorum sententiae, ut illa de
ma nesciri, & pro nihilo reputari. Dele-
deriū alijs imperandi tāquā pestē
mae fuge. Cui convenit, quod S. Vito-
centius scripsit; desiderū ascendēdi ad
altiora, quocunq; colore caritatis pre-
textatur, cauterio mortificationis, tan-
quā draconis infernalis caput, in prin-
cipio esse resecandum.

RATIONES verò, quae movere non
debeāt ad vsurpādū hoc mortificatio-
nis exercitiū, nō desūt, Vna est. Quod
hominē Christianū, debere cōgruē
rationi & prudētiae in cultu pietatis
ligere quod melius & securius est, con-
siliaq; obstacula & quae discrimen ad
quod saluti afferre possūt, defugere.
verò indubitatū est in omnibus dig-
tatibus, Prælativis, alijsq; officijs cum
magno honore hominūq; appaulatione
iūctis, ingētia esse errorū lapsūq; pe-
ricula, & rationēq; vindicandi honorem
laudūque humanarū captādarum
vehemētissimā. Hāc rationē affert
GREGORIUS, cū ait *Christus idcirco in*
carne apparuit, ut nō solū nos per peccata

Pastor. p. 1.
93.

DE MORTIF. VOLVNT. 365

nem redimeret, verū etiam per cōversa Ioan. 6.
 tionē doceret, exemplū se sequētibus pra
 bens, rex fieri noluit: ad crucis verò pati
 bulū spontē peruenit, oblatā gloriā cul
 minis fugit, panā probrosa mortis ap
 petijt, ut membra eius videlicet disco
 rent fauores mūdi fugere, terrores mini
 mē timere, pro veritate aduersa dilige
 re, prospera formidādo declinare: quia
 & ista saepe per timorē cor inquināt, et
 illa per dolorē purgant. In istis saepe an
 teacta bona depereūt: in illis autē longi
 quorū tēporis admissa teruntur. Nam
 pierunq; aduersitatis magisterio sub dis
 ciplina cor premitur: quod si ad regimi
 nis culmē eruperit, in elatione protinus
 vsu gloriæ permutatur. Sic Saul, qui in
 dignum se prius considerans, fugerat,
 mox ut regni gubernacula suscepit, in
 munit: honorari namq; coram populo tra
 pteus, dum reprehendi publicē noluit,
 ipsum, qui in regem se unxerat, abscō
 dit: sic David auctoris sui iudicio penē in
 cunctis actibus placens, mox ut pressu
 ra pondere caruit, in tumorem vulneris
 erupit factusq; est in morte Vrie cru
 deliter rigidus, qui in appetitu famina
 fuit eneruiter fluxus. Hucusque

R 4

Gre

cap. 6.

Gregorius. Vnde concludit non multo post, seruum dei licet donis conuenientibus ad alios regendos instructus sit, tamen eò vsque debere excedere hoc culmen fugere, donec a superiore imperetur: coq; imperante non debere amplius esse pertinacè. Et addit: Dum B. Paulus ait, Qui Episcopatum desiderat, bonum opus desiderat, nomine boni operis, non honoris Episcopalis, sed labores eius & sudores intelligi; & quia id temporis offerre se ad Episcopatum, erat offerre se ad martyrium. Quod autem ad prædicationis officium attinet, in quod uariè non est tantum honoris aut periculi, ac in prælatura, ait: cum Iſaias Domino offerret ad prædicandum non antè aggressum iter, quàm uisione diuina manu Seraphin purgatus esset, hoc est, habilis ad tale munus gerendum redditus. Quia uero difficius est cognoscere, quis sit purgatus, securius quoq; est prædicationis officium fugere, donec superioris iussu ad uocemur. Hæc omnia Gregorius

ALTERA ratio, quæ hanc doctrinam persuadecat, est experiètia propria in beatus

DE MORT. F. VOLVNT. 369

becillitatis. Videt enim homo, se etiã
in statu infimo ab omnibus negotijs
& honorum periculis libero, non face
re satis omnibus legibus diuinis & hu
manis, sæpeque per infirmitatem in
varias culpas relabi, siue apertas, siue
occultas: quare necesse temerarius sit
qui hæc agno'cēs in se, offerat se ad sta
tū viæ sublimiore, in quo crebriores
sūt occasiones errandi, & maiora ob ma
iore obligationem pericula, atque im
punitas ad dignitatem cum cura alios
gubernandi coniunctā. De qua Conc.
Tridentinum pronunciat, eam onus
esse etiam caelestibus virtutibus, ange
licisq; humeris formidandum; quip
pe cuius muneratā arduum sit explē
re, vt opus sit pectus omni virtutum
præstantissimarum genere esse obar
matum. Vnde B. BERNARDVS lumine *Serm. 2. in*
diuino & experientia quotidiana e- *Cant.*
doctus scribit. Verè paucos esse, qui a
lios regant cum profectu, & paucos
res, qui eum humilitate. Eandem ra
tionem tradit B. GREGORIUS. Si, in qui *In 1. lib.*
ens, homines sancti, licet Dei manda *reg. c. 10.*
to essent vocati, tamen reformidant
gubernationem aliorum suscipere,
R 2
quare

quantæ culpæ erit offerre se sponte
illam? & nouis obligationibus se
tare ad curandam aliorum salu
qui vix iuffi. it ad curandam suam
Et alibi dicit. Esto, gubernationis
nus graue fit, maius tamen esse hono
ris, eo quod accipere honorem & no
se effere, sed illud aspernari, res
ardua fit & exotica, vt facilius intell
gi, quàm verbis exprimi queat: cet
imbecillis & imperfectis videtur im
possibile dare locum honori pro fru
ditorum fructu, & non animo ex illis
Et quia homines à Deo electi timen
ne ei displiceant, idcirco fugiunt, quo
ad fas est, officium Prælati. Hæc GIL
GORIYS, qui vocat impossibile
quod erat admodum difficile & rari
apud homines.

Ob has, aliasque rationes graui
mas cōmone faciūt nos S. Patres, mag
no studio in nobis coercendum esse
honorum & dignitatum appetitum
licet inter honores varij existant gra
dus, & in vno quàm in alio maior
delinquendi occasio. Sermo, inquit

lib 10. et n
fess c. 38.

VGVS TINVS, ore procedens, & factus
qua innotescunt hominibus, habet

DE MORTIF. VOLVNT. 369

nem periculo siffimam ab amore laudis,
qui ad priuatam quandam excellentiã
contrahere emendicata suffragia tē-
tat, cum à me in me arguitur, eo ipfo
quo arguitur. Et fape homo de ipfo vana
gloria contemptu gloriatur, ideoq; non
iam de ipfo gloria contemptu gloriatur.

CAPVT VIII.

Sanctorum exemplis confirmatur mor-
tificandam esse honorum cupidita-
tem fugienda ex parte suã officia
honorifica. Et oneri gulor-
nãdi obnoxia.

QUOD Sancti verbis docuerunt,
hoc, vt fidelissimi Christi mini-
stri, confirmarunt operibus: &
sicut in eo genere cōtulerunt in do-
ctrina, sic & in vita: & idcirco omnes
dignitatum & Prælaturarum, alioq; ſq;
officiorum honorificorum culmen
defugerunt: nec antè amplecti volue-
runt, quàm ex maiorum mādato, vel
populorum importunitate, vel maxi-
ma necessitate coniecturã feciffent eã
esse Dei voluntatẽ. Vnde B. Gregorius. *In lib. viij.*
m, homines electos, quoad possunt, e. 11.
No fugere